

Aan Minister van SZW en Staatssecretaris

nota

Nederlandse positie over mogelijke herprioritering EU-fondsen tot 2027

TER BESLISSING

Directie

Datum
16-04-2025

Onze referentie
2025

Opgesteld door
Persoonsgegevens

Uiterlijk bij
22 april 2025

Bijlage(n)
2

Aanleiding

- Op 1 april jl. heeft de Europese Commissie voorstellen gepresenteerd die flexibiliteit bieden in huidige MFK-verordeningen. Het gaat om i) de cohesiefondsen waaronder het ESF+ en het JTF, en ii) het Europees Globaliseringsfonds (EGF).
- Beide BNC-fiches staan op de MR-agenda's van 9 mei, vooruitlopend daarop worden de fiches besproken in ambtelijke voorportalen.
- IZ heeft in overleg met PDV en ambtelijk EZ één gezamenlijk concept-BNC-fiche opgesteld over de Nederlandse positie ten aanzien van wijzigingen op de Cohesiefondsen. EZ is coördinerend ministerie van dit fiche.
- Het concept BNC-fiche over de wijzigingen in het EGF is met PDV afgestemd. SZW is coördinerend ministerie van dit fiche.

Besispunten/advies/beslistermijn

- We horen graag of u kunt **1 stemmen met voorgestelde lijn in beide concept-BNC-fiches.**
- We ontvangen uw reactie graag **vóór woensdag 30 april**, met het oog op mandaat tijdens bespreking in het ambtelijke BNC-overleg van 30 april.

Kernpunten

- Het BNC-fiche over de Cohesiefondsen stelt dat het kabinet positief staat ten aanzien van het voorstel om lidstaten **meer ruimte te bieden om te investeren in actuele uitdagingen zoals concurrentievermogen, defensie, decarbonisatie, huisvesting en waterbestendigheid.** Daarbij stelt het fiche echter ook kritische vragen bij de ingebouwde prikkels in de vorm van **hogere financiële voorschotten en een hoger EU-cofinancieringspercentage** (die de financiële 'buy-in' van lidstaten verkleinen). Het fiche gaat niet over de vraag of NL zelf zou willen herschikken in nationale cohesieprogramma's, maar markeert wel dat de ruimte hiervoor zeer beperkt is (zie 'relevante punten').
- Het BNC-fiche over aanpassingen van de EGF-verordening licht toe dat het kabinet overwegend positief staat tegenover het aanpassen van de nu geldende voorwaarden. Het fiche plaatst echter vragen bij het financieel beheer en de uitvoeringsrisico's die hiermee gepaard gaan.

Overzicht van opmerkingen bij Beslisnota - Nederlandse positie over mogelijke herprioritering EU-fondsen tot 2027

Pagina: 1

 Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

instemmen met voorgestelde lijn in beide
concept-BNC-fiches.

meer ruimte te bieden om te investeren

in actuele uitdagingen zoals concurrentievermogen, defensie, decarbonisatie,
huisvesting en waterbestendigheid.

hogere financiële

voorschotten en een hoger EU-cofinancieringspercentage

 Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: (Unknown) Datum: Onbepaald

Akkoord

Wat mij betreft mag flexibilisering gepaard gaan met een verdergaand voorstel om het aantal fondsen te verminderen en te
richten op de grote sociaal-economische uitdagingen en strategische autonomie van een land als onderdeel van de EU

Toelichting BNC-fiche over de Cohesiefondsen

Datum
16-04-2025

Onze referentie
2025- [REDACTED]

Inhoud

- Het voorstel maakt het mogelijk om binnen de Cohesiefondsen gedurende de lopende MFK-periode, de **1** **focus te verbreden naar actuele (geopolitieke) uitdagingen: concurrentievermogen, defensie, steun voor regio's die aan Rusland, Wit-Rusland of Oekraïne grenzen, decarbonisatie, betaalbare huisvesting en duurzaam waterbeheer.**
- Voor het ESF+ worden specifiek meer mogelijkheden geboden voor: 1. investeringen in de **vaardigheden** van mensen voor de inzetbaarheid in militaire sectoren en 2. het **bijscholen, omscholen en herscholen** van werknemers en ondernemers die bijdragen aan het mogelijk maken van het decarbonisatie-proces.
- Het **2** **EF krijgt ook het doel betaalbare huisvesting te bevorderen en er komen meer mogelijkheden om grote bedrijven te steunen bij investeringen die bijdragen aan het concurrentievermogen en decarbonisatie.**
- Om de herprioritering binnen de Cohesieprogramma's te stimuleren, worden financiële voorwaarden versoepeld. Het gaat in het bijzonder om eenmalige **extra voorschotten en 100% EU-financiering indien voor minimaal 15% wordt hergeprioriteerd naar de nieuwe doelen.**

Beoordeling

- Het kabinetsoordeel is **grotendeels positief**, in het bijzonder waar het gaat om maatregelen gericht op **concurrentievermogen, energie en defensie.** Het grensoverschrijdende karakter en de grootte van deze uitdagingen rechtvaardigen passende maatregelen op EU-niveau. De uitdagingen rondom betaalbare huisvesting en waterbestendigheid zijn weliswaar minder wijdverspreid maar de ernst in specifieke regio's wordt wel erkend, waardoor het kabinet open staat tegenover flexibiliteit die de lidstaten geboden wordt om op nationaal niveau hierover keuzes maken.
- Over de **proportionaliteit oordeelt het kabinet positief maar plaatst het een kanttekening.** Het is positief dat de geboden wijzigingen snel handelen mogelijk maken. **3** **De kanttekening vloeit uit de grote mate van flexibiliteit, die niet nader wordt onderbouwd. Hier zal het kabinet vragen over stellen.** De voor SZW meest relevante passages zijn in het **fiche geel gearceerd.**

Toelichting BNC-fiche over het Europees Globaliseringsfonds

Inhoud

- Het EGF is een fonds dat ondersteuning biedt bij grote structurele veranderingen in de wereldhandel, herstructureringen of onvoorziene crises die tot een ernstige ontwrichting van de lokale, regionale of nationale economie leiden. Het fonds helpt ontslagen werknemers bijvoorbeeld met scholing, hulp bij het vinden van een nieuwe baan of steun bij het opzetten van een eigen bedrijf. Daar waar het EGF tot dusver ingezet kon worden na baanverlies, zou het fonds op basis van het nu gepubliceerde voorstel ook ingezet kunnen worden bij dreigend baanverlies. Volgens de Commissie is dit nodig in de huidige context van toegenomen economische onzekerheid en risico's.
- Ook zou het huidige **EGF niet adequaat kunnen reageren op herstructureringen** die over een langere periode plaatsvinden. De Commissie stelt in dit kader voor om de procedure te versnellen en te vereenvoudigen.

 Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

focus te verbreden naar actuele (geopolitieke)
uitdagingen: concurrentievermogen, defensie, steun voor regio's die aan
Rusland, Wit-Rusland of Oekraïne grenzen, decarbonisatie, betaalbare
huisvesting en duurzaam waterbeheer.
vaardigheden
bijscholen, omscholen en herscholen

 Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

JTF krijgt ook het doel betaalbare huisvesting te bevorderen en er komen
meer mogelijkheden om grote bedrijven te steunen bij investeringen die
bijdragen aan het concurrentievermogen en decarbonisatie.
extra voorschotten en 100% EU-financiering indien voor minimaal 15% wordt
hergeprioriteerd naar de nieuwe doelen.
grotendeels positief,
concurrentievermogen, energie en defensie.
proportionaliteit oordeelt het kabinet positief maar plaatst het een
kanttekening.

 Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

De kanttekening vloeit uit de grote mate van flexibiliteit, die
niet nader wordt onderbouwd. Hier zal het kabinet vragen over stellen.
fiche geel gearceerd.
EGF niet adequaat kunnen reageren op herstructureringen

- Het plafond blijft ongewijzigd op € 30 miljoen (in 2018-prijzen) per jaar voor heel de EU. NB, het fonds wordt niet ex-ante verdeeld onder lidstaten middels lidstaatenveloppen (zoals bijv. wel het geval is bij het ESF+).

Datum
16-04-2025

Onze referentie
2025- [REDACTED]

Beoordeling

- Het kabinet oordeelt positief met kanttekening. We zijn positief omdat wij de meerwaarde onderkennen van het niet wachten tot massaontslagen daadwerkelijk hebben plaatsgevonden. Werknemers kunnen met de wijziging eerder van-werk-naar-werk geholpen worden. We plaatsen een kanttekening omdat 'dreigend baanverlies' moeilijk valt af te bakenen en het voorstel vragen oproept in de technische uitwerking, financieel beheer en administratieve lasten bij de uitvoering bij een verplichting van een centraal aanvraagpunt (*Single Entry Point*).

Relevante punten

Uitwerking herziening in NL

- Het BNC-fiche over het mogelijk maken van **herprioritering binnen Cohesiefondsen** gaat niet expliciet in op het Nederlands voornemen om hiertoe over te gaan. Deze keuze blijft aan lidstaten zelf.
- Wel stelt het **conceptfiche dat de mogelijkheden tot herschikking van de in Nederland reeds gecommiteerde cohesieprogramma's zeer beperkt is. Vanuit ambtelijk SZW is om dezelfde reden het advies dan ook om niet tot herprioritering over te gaan.** Er is op dit moment weinig tot geen ruimte voor herprioritering. Daarnaast zal een proces van herprioritering, gezien de beheerstructuren van de fondsen, in samenwerking moeten gaan met de stakeholders in de regio.

Bedrijfsgevoelige informatie

Proces

- Het is mogelijk dat er in de week van 22 **april vanuit andere ministeries suggesties binnenkomen voor tekstuele wijzigingen op beide concept-BNC-fiches.**

Onderhandelingspositie

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	BNC-fiche herziening Cohesiefondsen	Ter informatie (niet verzenden)	
2	BNC-fiche verruiming voorwaarden EGF	Ter informatie (niet verzenden)	

■ Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

herprioritering binnen

conceptfiche dat de mogelijkheden tot herschikking van de in

Nederland reeds gecommitteerde cohesieprogramma's zeer beperkt is. Vanuit

ambtelijk SZW is om dezelfde reden het advies dan ook om niet tot

herprioritering over te gaan.

april vanuit andere ministeries

suggesties binnenkomen voor tekstuele wijzigingen op beide

concept-BNC-fiches.